

Posudek na magisterskou práci Lenky Vebrové
Romská populace v Evropě

Autorka si jako téma své magisterské práce zvolila sice aktuální a zajímavou problematiku, ale vzhledem k omezeným zdrojům dat i řadě nevyjasněných otázek teoretického charakteru problematiku poměrně složitou. Předkládaná práce je zaměřena nejen na demografické charakteristiky romské populace ve vybraných evropských zemích, ale poměrně podrobně se věnuje i zdrojům statistických dat pro studium národnostních menšin a obecně možnostem zjišťování národnostní/etnické skladby obyvatelstva. V demografickém studiu romské populace bylo snahou autorky navázat na projekt Rady Evropy z 90. let, který byl zaměřen na demografické a geodemografické studium národnostních menšin v Evropě a jehož část se týkala i romské populace ve vybraných evropských zemích. Projekt vycházel z výsledků sčítání na počátku 90. let a autorka se pokusila porovnat zjištěné charakteristiky s údaji ze sčítání lidu, která proběhla v evropských zemích kolem roku 2000. I když výběr charakteristik je v předkládané práci částečně omezen, přesto závěry práce poskytují zajímavé informace a potvrzují hypotézu, že demografické charakteristiky romské populace jsou v evropských zemích s vyšší koncentrací Romů přibližně shodné a dochází k postupnému, i když pomalému přibližování demografického chování Romů a majoritní společnosti.

Práce má rozsah 73 stran plus 10 stran příloh a je členěna do devíti kapitol. V úvodu autorka informuje o cílech práce a její struktuře, první kapitola je v obecné rovině věnována národnostním menšinám v Evropě. Zajímavá a poměrně rozsáhlá je kapitola druhá, ve které autorka informuje o historii a původu Romů. Základní informace o rodině a sociální organizaci v životě Romů podává další kapitola. Její uvedení před vlastní demografickou problematikou je poměrně logické, neboť řada zvláštností v demografickém chování Romů se právě odvíjí od jejich odlišné hodnotové orientace a pojetí rodiny. Další dvě kapitoly jsou věnovány možnostem zjišťování národnostní/etnické skladby obyvatelstva v evropských zemích a dostupným zdrojům dat pro studium národnostních menšin. V kapitolách 6. – 9. pak autorka analyzuje demografickou situaci Romů ve vybraných evropských zemích, diskutuje otázku jejich počtu včetně odhadů. V závěru pak shrnuje dosažené poznatky.

Pro nezasvěceného čtenáře se může zdát výběr použitých demografických charakteristik poněkud omezený, autorka se však snaží tento fakt zdůvodnit a poukázat na nedostatek kvalitních dat pro studium nejen romské populace, ale i řady ostatních národnostních menšin. Ve výběru zemí neuvádí ve srovnání s projektem Rady Evropy Makedonii, což však v případě této země není žádná chyba – demografické charakteristiky jak romské, tak i majoritní populace se v tomto případě značně odlišují od ostatních srovnávaných zemí a naopak nejsou mezi sebou nijak výrazně odlišné.

Autorka přistupovala k sepsání práce iniciativně, poměrně obtížné bylo získat potřebná data, což se nakonec autorce, i když v omezené míře, povedlo. Práce poskytuje řadu nových poznatků a odpovídá požadavkům, kladeným na magisterskou práci. Předkládanou práci doporučuji přijmout k obhajobě.

RNDr. Květa Kalibová, CSc.
vedoucí práce

Praha 14.9.2006